

شهید رئیس علی دلواری

سازمان جامع سرداران و هزارشهمید استان بوشهر

نام پدر	زائر محمد
تاریخ تولد	۱۲۶۱
محل تولد	بوشهر – تنگستان
تاریخ شهادت	۱۲۹۴/۰۶/۱۲
محل شهادت	تنگک
مسئولیت	فرمانده مبارزه با استعمار انگلیس در جنوب کشور
نوع عضویت	
شغل	مبارز
تحصیلات	
مدفن	وادی السلام نجف

زندگینامه

رئیس علی فرزند زائر محمد و شهین در سال ۱۲۶۱ در دلوار، دهستانی از توابع بوشهر به دنیا آمد.*

کودکی خود را در این روستای کوچک که در آن روزگار ۷۰۰ نفر جمعیت داشت، گذراند. او در عصر مشروطیت، جوانی بلند همت، شجاع، در صدق و صفا کم مانند و در حب وطن و توکل به خدا، ضرب المثل بود.

همزمان با شروع جنگ بین الملل اول با نادیده گرفتن اعلام بی طرفی ایران در جنگ، روس ها از شمال و انگلیسی ها از جنوب به ایران تجاوز کردند. کانون دست اندازی انگلیسی ها در جنوب، بوشهر بود.

با صدور فتوای جهاد علمای بزرگ، رئیسعلی دلواری با شجاعتی وصف ناپذیر به مقابله با تجاوزگران پرداخت و شکستهای سنگینی بر آنان وارد کرد؛ تا آن جا که دو نفر از افسران بلندپایه انگلیسی در حملات پراکنده دلیران تنگستانی به هلاکت رسیدند.

رئیسعلی سران ایلات و عشایر را در مقابل انگلیسی ها متحد کرد و با تکیه بر خدای متعال و به پشتوانه فتوای آیت الله بلادی، مجتهد اهرمی، آیت الله حجت و مجاهد برازجانی شکست های سنگینی بر اشغالگران وارد کرد.

رئیسعلی دلواری در ۱۲۸۷ در اوج دیکتاتوری قاجار با همراهی مجاهدان و پشتیبانی آیت الله سید مرتضی علم الهدی بوشهر را از تصرف عمال قاجار خارج و ۹ ماه آن را تحت کنترل گرفت.

انگلیسی ها که در میدان نبرد قدرت رویارویی با رئیسعلی را نداشتند پیشنهاد رشوه ۴۰ هزار پوندی را مطرح کردند که با پاسخ کوبنده رئیسعلی مواجه شدند. چگونه سکوت اختیار کنم حال این که استقلال ایران در معرض خطر جدی است.

در سال ۱۲۹۴ پس از اشغال بوشهر به دست انگلیسی ها، نیروهای انگلیسی که رئیسعلی و مجاهدان دشتی و تنگستان را دشمن اصلی خود می دانستند، قصد تصرف دلوار را کردند. محلی که پیش از آن، چند بار سربازان انگلیسی به آنجا یورش برده و هر بار طعم تلخ شکست را چشیده بودند.

متجاوزان انگلیسی با چهار کشتی دالهوری، پیراموس، لاورنس و جونز و گردان پیاده نظام ۹۶ به بندر دلوار حمله کردند. اما پس از نبردی سه روزه با ۳۳۰ کشته از دلاوران تنگستانی شکست خوردند. شکستی که از دید روزنامه تایمز نیز پنهان نماند.

وقتی حربه تهدید، حمله نظامی و تطمیع نتوانست مقاومت دلاور دلوار را بشکند برای از پای در آوردن او با توطئه، غلامحسین تنگی از خیانت پیشگان داخلی را فریفته و او را به مقابله با رئیسعلی فرستادند.

سرانجام رئیسعلی دلواری که با یاران خود با تدارک حمله ای سنگین قصد شیخون به بوشهر و تهاجم علیه انگلیسی ها را داشت در منطقه تنگک صفر در حومه بوشهر از پشت مورد اصابت گلوله قرار گرفت و در سال ۱۲۹۴ در ۳۴ سالگی به شهادت رسید.

سرانجام دلاوری که هرگز در نبرد رویاروی شکست نخورده بود با حربه انگلیسی خدعه و نیرنگ به شهادت رسید.

آیت الله سیدمرتضی مجتهد اهرمی از علمای بزرگ زمان بر پیکر پاک شهید رئیسعلی دلواری نماز گزارد و پیکر

این سردار شجاع و نام آور در وادی السلام نجف اشرف در جوار مولای متقیان علی(ع) به خاک سپرده شد.

از شهید رئیسعلی دلواری تنها یک فرزند به نام بهادر به یادگار ماند و از بهادر نیز دختری به نام گلندام به یادگار بود که در سال ۱۳۹۴ درگذشت.

قیام تنگستان؛ درس ها و عبرت ها

با شهادت شهید رئیسعلی دلواری انگلستان بزرگترین دشمن خود در جنوب ایران را از سر راه برداشت؛ اما تأثیر ماندگار قیام تنگستان و نقش فرماندهی این سردار شجاع به گونه ای بود که بعد از آن انگلستان هرگز نتوانست در اقدامی مسلحانه به جنوب ایران دست اندازی کند و آرزوی شوم او ناکام ماند.

قیام تنگستان که نهضت استعمارستیزی سرهنگ باقرخان و شهید احمدخان تنگستانی را در پیشینه دارد، از برگ های زرین تاریخ استعمارستیزی و استقلال خواهی ملت ایران در مقابل زورگویان و متجاوزان است.

مقاومت در برابر ظلم، تکیه به نیروی خودی، سازش ناپذیری، تقویت روحیه ایثار و شهادت، ایستادگی در مقابل تحریم ها و تهدیدها از درس های ماندگار قیام تنگستان است.

۱۲ شهریور؛ روز ملی مبارزه با استعمار انگلیس

۱۲ شهریور سالروز شهادت قهرمان مبارزه با استعمار شهید رئیسعلی دلواری به نام روز ملی مبارزه با استعمار انگلیس نامگذاری شده است. سرداری شجاع که به تعبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی نام او و قیام او از نام های درخشان در مبارزات ملت ایران است. کسی که در مظلومیت و گمنامی در برابر استعمار قیام کرد و قیام او خدمتی بزرگ به استقلال ایران بود.

یاد شهید رئیسعلی دلواری و همه همزمان و همراهان او گرامی و روحشان در جوار رحمت الهی قرین شادی و مسرت باد.

نهضت مقاومت و پایداری جنوب

وصیت نامه

متن سوگندنامه رئیس علی دلواری:

ای کلام الله گفتار مرا شاهد باش من به تو سوگند یاد می کنم که اگر انگلیسیها بخواهند بوشهر را تصرف کنند و به خاک وطن من تجاوز کنند، در مقام مدافعه بر آیم و تا آخرین قطره خون من بر زمین نریخته است، دست از جنگ و ستیز با آنان نکشم و اگر غیر از این رفتار کنم، در شمار منکرین و کافرین به تو باشم و خدا و رسول از من بیزار شوند.

سازمان جامع اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران